

Redegørelse FM 2011, pkt. 39  
Nuna Job

Redegørelse FM 2011, pkt. 39  
Nuna Job

<u>Indledning:</u> .....	3
<u>Nunavut:</u> .....	4
<u>Indkvartering:</u> .....	4
<u>Nunavik:</u> .....	5
<u>Ikke selvstyrende:</u> .....	5
<u>Uddannelse:</u> .....	6
<u>Råstofskolen:</u> .....	6
<u>Højskoler:</u> .....	6
<u>Arbejde:</u> .....	7
<u>International Experience Canada Program:</u> .....	7
<u>Nordjobb:</u> .....	7
<u>Samarbejde mod vest:</u> .....	8
<u>Nuna Job som en del af Nordjobb?:</u> .....	8
<u>Alder/målgruppe:</u> .....	8
<u>Transport:</u> .....	9
<u>Ruteflyvning:</u> .....	9
<u>Charter:</u> .....	10
<u>Resumé rejseomkostninger:</u> .....	12
<u>Charter:</u> .....	12
<u>Ruteflyvning:</u> .....	12
<u>Opsummering af en Nuna Job-ordning:</u> .....	12
<u>Struktur:</u> .....	13
<u>Autonomt kontor:</u> .....	13
<u>Administration hos Nordjobb:</u> .....	13
<u>Forprojekt:</u> .....	14
<u>Samlet økonomi:</u> .....	14
<u>Udgift per person uden medfinansiering:</u> .....	16
<u>Anbefalinger:</u> .....	17
.....	17

## **Indledning:**

Ved Forårssamlingen 2011 fremkom Juliane Henningsen og Jane Petersen med et forslag angående unges muligheder for at komme på udveksling i andre arktiske områder, Nunavut og Nunavik. Ved forslaget's 1. behandling blev det besluttet, at der skulle udarbejdes en redegørelse, der skulle være klar til Efterårssamlingen.

Nærværende redegørelse undersøger en række forhold, der har relationer til Nuna Job-projektet. Følgende forhold er blevet undersøgt:

- Indkvartering
- Uddannelse
- Arbejde
- Alder/målgruppe
- Transport
- Administration af Nuna Job
- Økonomi

På baggrund af gennemgangen af ovennævnte forhold vil Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked komme med en række anbefalinger til det fremadrettede arbejde.

## **Nunavut:**

Der er indgået et Memorandum of Understanding mellem det daværende Hjemmestyre og regeringen i Nunavut i 2000. Som et tillæg til denne aftale, indgik Departementet for Uddannelse og Forskning i Grønland og Departement of Education i Nunavut en ny samarbejdsaftale i marts 2011, underskrevet af Palle Christiansen på vegne af Naalakkersuisut i Grønland og premier Eva Aariak på vegne af regeringen i Nunavut og undervisningsminister Hunter Tootoo.

I dette appendix til den eksisterende MOU fra 2000 er der udtrykt generelle ønsker om udveksling af viden og erfaringer samt på sigt udveksling af elever/studerende og lærere. Der er i aftalen mulighed for at udbygge samarbejdet.

Aftalen lægger op til, at begge parter hver især afholder egne udgifter til et givent projekt.

Ud over nævnte appendix til MOU'en er der p.t. bestræbelser på også at indgå en tillægsaftale mellem Departementet for Familier, Kultur, Kirke og Ligestilling og modparten i Nunavut, Department of Culture, Language, Elders and Youth.

Der kan indgås bilaterale aftaler med The Government of Nunavut, da Nunavut som selvstyrende region, har autoriteten på området. I MOU hedder det, at begge parter hver især afholder egne udgifter til et givent projekt.

The Government of Nunavut peger selv på de tre hovedbyer Iqaluit, Rankin Inlet og Cambridge Bay som mest oplagte steder at finde egnede jobs i forhold til Nuna Job. I det tilfælde vil der være dårlige muligheder for arbejde og indkvartering. Det vurderes af The Government of Nunavut, at mulige erhverv i en Nuna Job-udveksling kunne være inde for kunsthåndværk, turisme, service og i, og omkring, minedrift.

I opstarten af Nuna Job forekommer det hensigtsmæssigt at begrænse samarbejdet til Iqaluit og eventuelt de to andre hovedbyer. Dette er dels for overblikkets skyld, og dels for at holde omkostningerne nede. Det er særdeles bekosteligt at rejse indenrigs i Nunavut. Eksempelvis er prisen for en returrejse mellem Iqaluit og Rankin Inlet omkring 9.700 kr., hvor prisen Iqaluit – Cambridge Bay er tæt på 20.000 kr. for en returrejse. Skal man besøge højskolen, Piqqusilerivvik, i Kangerlugaapik (Clyde River), er prisen for en returrejse omkring 5.700 kr.

## **Indkvartering**

I Nunavut er der store udfordringer med hensyn til mulighederne for indkvartering af personer udefra. Der har desuden været store udfordringer med at indhente valide informationer til redegørelsen om mulighederne for indkvartering. Af selv samme årsag vil det være et relevant emne at undersøge nærmere i et forprojekt.

Hvis en person er i arbejde under Nuna Job-opholdet er det sandsynligt, at arbejdsgiver stiller bolig til rådighed i perioden. Dette kan forekomme som en del af, eller hele, betalingen for arbejdet.

Hvis ikke arbejdsgiver stiller bolig til rådighed, er bedste bud på indkvartering i Iqaluit, the "Oldrez"/Nunatta residence (kollegie), der har omkring 20 værelser, som sandsynligvis helt eller i nogen grad vil kunne benyttes til Nuna Job. Værelserne står kun til rådighed i juni til og med august, da de ellers benyttes af studerende på Nunavut Arctic College. Kollegiet har bl.a. work-out faciliteter + cafeteria. Prislejet vil være omkring 6.000 kr. i husleje per måned. En anden bygning som tidligere har været benyttet til indkvartering af sundhedspersonale, vil muligvis også kunne benyttes til Nuna Job, men det kan ikke på nuværende tidspunkt siges med sikkerhed.

En mulighed kan være at indkvartere personer privat, hos familier som måske selv har sendt et familiemedlem den anden vej, til Grønland. Et problem ved denne løsning kan være, at der sandsynligvis i Nunavut vil være tale om en meget lidt privat løsning, hvor det endog vil være tvivlsomt at personen kan få eget værelse. Denne løsning vil i overvejende grad kun være gældende i de større byer, da størrelsen på husene i de mindre bosteder er meget beskedne, og derfor formodentlig kun kan huse de personer som allerede bor der.

I andre byer end Iqaluit har The Government of Nunavut lejet boliger året rundt som benyttes af undervisere. Disse kan muligvis benyttes af Nuna Job i ferietiden, juni-august. Huslejen ligger på omkring 7.500 kr./måned for en møbleret bolig.

## **Nunavik:**

Der er store ligheder mellem Nunavut og Nunavik. En forskel er dog, at Nunavik ikke har samme selvstyrende autoritet som tilfældet er for Nunavut, hvorved det ikke er muligt at indgå bilaterale aftaler direkte med Nunavik.

### ***Ikke selvstyrende***

Der har gennem en årrække været forhandlinger mellem Nunaviks regionsråd (Kativik Regional Government), og Government of Québec. Nunavik har været repræsenteret af The Makivik Organization, som har været talerør for alle inuitrelaterede initiativer angående frigørelse og selvstændighed fra Québec. Seneste forslag til etableringen af The Nunavik Regional Government blev forkastet, og det er uvist hvornår processen bliver genoptaget. På den baggrund er det umuligt at sige noget om, hvis- og hvornår en selvstyrende regering bliver etableret i Nunavik.

Dette har formodentlig været medvirkende til, at det har været særdeles svært at indhente konkrete data til nærværende redegørelse om muligheder for et samarbejde med Nunavik.

Det er med Nunaviks nuværende status ikke muligt at foretage bilaterale forhandlinger mellem Grønland og Nunavik. Forhandlingerne skal i stedet foretages med Government of Québec, hvilket gør situationen mere kompleks.

Fokus i den resterende del af redegørelsen vil derfor være på et muligt samarbejde med Nunavut. (Mange af de samme forhold, der gør sig gældende for Nunavut, gør sig også gældende for Nunavik.)

## **Uddannelse**

Grønland har en række samarbejder med uddannelsesinstitutioner i Canada. Endnu er ingen formelle samarbejder indgået med Nunavut og Nunavik, men Departementet for Uddannelse og Forskning arbejder på at konkretisere samarbejdet med Nunavut. Der er ingen igangværende forhandlinger med Nunavik.

Samarbejdet med Nunavut er baseret på den indgåede aftale mellem begge landes undervisningsministre og er under opbygning, således at der på sigt også vil kunne ske udveksling af elever/studerende og lærere.

Et resultat af samarbejde om uddannelse generelt med Canada er, at grønlandske elever på flere canadiske uddannelsesinstitutioner betaler det samme for uddannelsen (local tuition-fee) som lokale elever. Det giver en væsentlig besparelse i forhold til det beløb som udlændinge normalt betaler. Grønlandske elever får betalt deres tuition fee af landskassen, såfremt en lignende uddannelse ikke udbydes i norden.

Under uddannelsen modtager de studerende grønlandsk uddannelsesstøtte, 4600 kr./mdr. + tillæg på 525 kr./mdr. for ophold uden for Grønland/Danmark, og har rettigheder i overensstemmelse med uddannelsesstøttebekendtgørelsen. Det betyder at der kan søges om dækning af-, eller tilskud til-, særlige ekstraudgifter som eksempelvis høj husleje under opholdet.

## **Råstofskolen**

I 2012 er det planlagt, at Råstofskolen i Sisimiut påbegynder en decideret ungdomsuddannelse med estimeret 24 studerende per årgang. Uddannelsen er bygget op af nogenlunde lige dele teori og praksis. Det betyder at Råstofskolen vil have et massivt behov for praktikpladser i miner o.l. fremadrettet. De(n) eksisterende mine(r) i Grønland har langt fra kapacitet til at imødekomme dette behov. Derfor må Råstofskolen kigge ud af landet for at finde de nødvendige praktikpladser. Der er konkrete kontakter mellem Råstofskolen og bl.a. Nunavut om et fremtidig samarbejde. (Der er desuden kontakter til miner i Skandinavien). Samarbejdet kan implicere at studerende fra Nunavut deltager i ungdomsuddannelsen eller andre kurser, og at studerende fra Grønland kan komme i praktik i miner i Nunavut.

## **Højskoler**

Højskolen, Piquusilerivvik, i Kangerlugaapik (Clyde River) i Nunavut er opbygget efter grønlandsk forbillede, og vil i samarbejde med de to grønlandske højskoler, i Sisimiut og Qaqortoq, være oplagte mål for udveksling af elever. Der vil være et højt kulturindhold på højskolerne, og de rammer således plet i forhold til Nuna Job projektet, hvor der netop er fokus på kombinationen af arbejde og kultur. Departementet for Uddannelse og Forskning oplyser, at der er givet lovning på udveksling af elever, således at Grønland fremadrettet har 2 pladser på højskolen i Nunavut. Knud Rasmussens Højskole i Sisimiut har tilsvarende tilbudt Nunavut 2 pladser. Selvom kapaciteten for nuværende ikke er større for grønlandske elever, bør højskolen under alle omstændigheder tænkes ind i Nuna Job projektet, som et element i et arbejdsophold i Nunavut. Et kortere ophold på højskolen, evt. i en uges tid, med kurser med kulturindhold forekommer oplagt. Det samme kan gøre sig gældende for personer fra Nunavut, der kan besøge den ene eller begge højskoler i

Grønland under deres Nuna Job-forløb.

Prisen for en returrejse mellem Iqaluit og Kangerlugaapik er omkring 5.700 kr. med enten Canadian North eller First Air.

## **Arbejde**

Det vurderes af den canadiske ambassade i København, at der vil være rimelige job-muligheder i både Nunavut og Nunavik.

Et kritisk forhold omkring arbejde i Canada er muligheden for at få et arbejdsvisum. En række forhold, særligt af økonomisk karakter, skal være i orden, før et visum kan udstedes. Der skelnes ikke imellem lønnet eller ulønnet arbejde, hvad angår arbejdsvisum. Normalt gør det sig gældende, at man skal have et konkret tilbud om arbejde (jobtilbud) før man kan søge visum. Behandlingstiden for ansøgninger om arbejdsvisum er typisk 2-3 uger.

## **International Experience Canada Program**

Undtagelsen for dette er Canadas eget ”International Experience Canada Program”, der giver personer mellem 18 og 35 år med dansk statsborgerskab, mulighed for at opholde sig i Canada i op til 12 mdr. Ud af de 12 mdr. må op til samlet 9 mdr. være arbejde. Der er ikke krav om, at man skal have et jobtilbud før man rejser til Canada. Det afgørende er, at man opfylder kravene til programmet og at man er godkendt af den canadiske ambassade i Stockholm, som behandler ansøgningerne. Den canadiske ambassade i København oplyser, at det er sjældent at de 300 pladser, der er til rådighed for danske statsborgere i et finansår, alle bliver brugt. (Dog var der medio august 2011 kun ca. 50 visa tilbage til resten af året). Dermed kan International Experience Canada-programmet være en mulighed for grønlændere i aldersgruppen for at komme til eksempelvis Nunavut.

## **Nordjobb**

I beslutningsforslaget nævnes det, at Nordjobb er inspirationskilde for Nuna Job. Nordjobb stiller sig imødekommende over for et eventuelt samarbejde om Nuna Job, men har behov for finansiering, hvis de skal indgå i projektet. Desuden ønsker man at opnå en synergieffekt, i forhold til Nordjobbs igangværende initiativer, ved at indgå i Nuna Job projektet. Dette kan bl.a. vise sig som en udvidelse af antallet af personer i et Nordjobb-forløb.

Der er en række fordele ved et samarbejde med Nordjobb. Nordjobb har store erfaringer med netop denne type arbejde, da de siden 1985 har haft til opgave at formidle jobs med et indhold af kultur og sprog til unge i aldersgruppen 18-28 år i norden. Siden 1993 har dette også omhandlet Grønland. Dermed har Nordjobb indblik i muligheder og udfordringer, hvad angår Grønland, og er opmærksomme på, at bl.a. særlige logistiske udfordringer skal imødegås. Lignende logistiske forhold gør sig gældende i både Nunavut og Nunavik, hvorved Nordjobb vil kunne trække på erfaringer fra Grønland. Nordjobb har desuden et ekstensivt kontaktnetværk, der vil kunne tages udgangspunkt i.

## ***Samarbejde mod vest***

Nordjobb prioriterer i øjeblikket en udvidelse af samarbejdet mod vest, og særligt samarbejdet med atlantehavskysten i Nordamerika. Denne prioritering er i harmoni med Nordisk Ministerråds ønske om at udvide samarbejdet mod ”naboerne i vest”, og passer således særdeles godt sammen med en etablering af Nuna Job.

Foreningen Nordens Forbund, er paraplyorganisation for Foreningerne Norden, som findes i hvert nordisk land. Foreningerne Norden er projektejere af bl.a. Nordjobb, og er forpligtet over for deres bestyrelse til primært at fokusere på en udvidelse af samarbejdet omkring nordiske værdier, kultur og velfærdsmodel, hvilket i dette tilfælde må tolkes som værende skandinaviske. Dertil kommer at man i Foreningen Norden ikke må fokusere på etniske grupper, og derved ekskludere andre etniciteter fra projekter og samarbejder. Ergo kan der ikke opstilles projekter som eksklusivt omhandler udvekslingen af arbejdskraft og/eller studerende mellem to etniciteter, i dette tilfælde inuit i Nunavut og Grønland. Det er vigtigt at understrege, at dette ikke er en indskrænkning af Nuna Job, men derimod en udvidelse. Resultatet bliver, at det udelukkende vil være grønlændere, der kommer til Nunavut, men at personer fra Nunavut, der kommer til Grønland, indgår på lige fod med personer fra norden i et Nordjobb-forløb. Et udvidet kulturindhold kan overvejes for denne gruppe.

## ***Nuna Job som en del af Nordjobb?***

Nordjobb har mulighed for at ansøge Nordisk Ministerråd om midler til opstart af projekter, således også projekter som er rettet mod en udvidelse mod vest. Ved at Nuna Job bliver en del af Nordjobb, bliver det ikke kun det rent inuitiske der bliver betonet, men også det nordiske, hvilket giver Nuna Job en bredere profil og bedre mulighed for finansiering udefra.

For personer fra Nunavut som er i Grønland i et Nuna Job-forløb, betyder det, at de også vil få kontakt til personer, der kommer fra andre steder end Grønland – personer fra andre steder i norden som er i et almindeligt Nordjobb-forløb i Grønland – hvilket vil udvide deres netværk i retning af det nordiske også.

For personer fra Grønland som er i et Nuna Job-forløb i Nunavut, vil dette ikke gøre sig gældende i samme grad, da Nordjobb ikke forestiller sig at Nuna Job skal tilbydes til andre end grønlændere i norden. Dermed vil det hovedsageligt være inuitkultur mødet, der vil være det centrale for grønlandske personer, der er i et Nuna Job-forløb i Nunavut.

Nordjobb vurderer, at der som minimum er behov for en halvtidsstilling til varetagelsen af administrationen af Nuna Job. Et overslag på lønkroner giver et beløb på knap 200.000 Dkr. per finansår for administrationen af Nuna Job.

## ***Alder/målgruppe***

Da der i beslutningsforslaget fokuseres på Nordjobb som inspirationsmodel for Nuna Job, er det også værd at undersøge, hvorvidt rammerne for Nordjobb skal indgå i en Nuna Job model. Eksempelvis opererer Nordjobb med en aldersgruppe fra 18 til 28 år - modsat forslagets aldersgruppe fra 16 til 30 år. Det betyder også, at kulturudvekslingen i Nuna Job skal medieres



gennem aktiviteter som arbejde og/eller kortere kurser.

Det kræver en selvstændig og velfungerende person med et forholdsvist stort overblik, at tage til et andet land og klare sig selv. I udgangspunktet vil det derfor ikke være hensigtsmæssigt, at personer som er socialt eller psykisk belastede, eller på anden måde omsorgskrævende, deltager i projektet. For at få arbejdsvisum til Canada er dette, sammenholdt med økonomiske krav til ansøgeren, desuden en forudsætning.

Det vil være nødvendigt med en grundig visitation af ansøgere, så man sikrer, at det er personer, der kan klare et ophold, som tager af sted. Visitationen kan dels foretages eksempelvis af den lokale Piareersarfik i Grønland, og dels af administratoren af Nuna Job. Det anbefales at der foregår en lignende visitation i Nunavut.

## **Transport**

Rejseomkostningerne vil, uanset hvilken løsning der vælges, være betragtelige for Nuna Job. Absolut billigste løsning vil være, hvis Air Greenland opretter ruteflyvning Nuuk – Iqaluit. Air Greenland oplyser, at de overvejer at genoprette flyvningen Nuuk – Iqaluit, men kan ikke med sikkerhed sige, at det sker, og slet ikke hvornår. Et forsigtigt bud er i 2013. Dermed er det ikke en aktuel mulighed i forhold til Nuna Job. Bliver ruten oprettet på et tidspunkt, er det blot positivt og vil reducere rejseomkostningerne betragteligt for Nuna Job.

To andre løsninger kan dermed komme i betragtning. Dels via almindelig ruteflyvning over Island/Danmark til Canada, og dels via chartring af fly, med direkte flyvning til eksempelvis Iqaluit fra Nuuk.

Alle priser nedenfor er udregnet i medio august 2011 med følgende valutakurser:

Euro kurs 745, CAN \$ kurs 528.

## **Ruteflyvning**

Både flyvninger til Iqaluit (Nunavut) og Kuujjuaq (Nunavik) vil være billigst via Island. Air Greenland er ikke konkurrencedygtige på ruteflyvninger til/fra Grønland.

Til Iqaluit er ruten: Nuuk/Reykjavik/Ottawa/Iqaluit med Air Iceland/Iceland Air/Air Canada/First Air.

Til Kuujjuaq er ruten: Nuuk/Reykjavik/Montreal/Kuujjuaq med Air Iceland/Iceland Air/Air Canada/Air Inuit.

Til selve billetprisen for en returrejse skal lægges udgifter til forplejning og ophold undervejs. Det vurderes at der vil være behov for op til 2 overnatninger undervejs, hver vej. Et overslag på ophold og forplejning er 1.200 kr/døgn, hvilket betyder at der skal lægges 4.800 kr. oven i selve billetprisen.

Redegørelse FM 2011, pkt. 39  
Nuna Job

Billigste ruteflyvninger:

	Iqaluit	Kuujjuaq
Nuuk	kr. 21.800,00	kr. 21.500,00

(Priserne er for en returrejse inkl. forplejning og ophold undervejs.)

### Charter

Ved chartring af fly, opnår man en væsentligt kortere rejsetid, der er ingen opholdsudgifter og der er ingen nævneværdige udgifter til forplejning undervejs.

Air Greenland er billigste løsning. De canadiske selskaber er ikke konkurrencedygtige på charter til og fra Grønland, hvilket primært skyldes, at det grønlandske lufthavnsvesen, Mittarfeqarfiit, kræver meget høje skatter fra fly udefra for at benytte grønlandske lufthavne.

Air Greenland tilbyder charter med to flytyper fra Nuuk. Henholdsvis King Air med plads til op til 5 passagerer og Dash-8 med plads til op til 30 passagerer. Turen til Iqaluit fra Nuuk tager omkring 125 minutter og turen til Kuujjuaq fra Nuuk tager ca. 138 minutter.

Prisen for chartring Nuuk – Iqaluit (t/r) er 82.500 for King Air og 132.666 for Dash-8.

Prisen for chartring Nuuk – Kuujjuaq (t/r) er 90.560 for King Air og 162.532 for Dash-8.

(Priserne er betingede af, at der ikke sker prisstigninger på brændstof.)

Billetprisen for den enkelte passager (t/r) er da afhængig af det samlede antal passagerer på flyet.

Det giver følgende scenarie:

Til Nunavut:

	King Air	Dash-8
	0-5 personer	0-30 personer
Nuuk-Iqaluit-Nuuk	kr 82.500,00	kr 132.666,00
Per passager, ved 5 passagerer	kr 16.500,00	kr 26.533,00
Ved 10 passagerer	Ingen	kr 13.266,00
Ved 15 passagerer	Ingen	kr 8.844,00
Ved 20 passagerer	Ingen	kr 6.633,00
Ved 25 passagerer	Ingen	kr 5.306,00
Ved 30 passagerer	Ingen	kr 4.422,00

(Priserne er inkl. et overslag på lufthavnsskatter i Nunavut. Overslaget er givet med Air Greenlands pris på charter).

Til Nunavik:

	King Air	Dash-8
	0-5 personer	0-30 personer
Nuuk-Kuujjuaq-Nuuk	kr 90.560,00	kr 162.532,00
Per passager, ved 5 passagerer	kr 18.112,00	kr 32.506,00

Redegørelse FM 2011, pkt. 39  
Nuna Job

Ved 10 passagerer	Ingen	kr 16.253,00
Ved 15 passagerer	Ingen	kr 10.835,00
Ved 20 passagerer	Ingen	kr 8.126,00
Ved 25 passagerer	Ingen	kr 6.501,00
Ved 30 passagerer	Ingen	kr 5.418,00

(Priserne er inkl. et overslag på lufthavnsskatter i Nunavik. Overslaget er givet med Air Greenlands pris på charter).

For at disse priser kan være gældende forudsætter det, at der både fra og til Nuuk er det samme antal passagerer ombord på flyet. Prisen er udregnet efter det samlede antal passagerer på en returrejse. Det betyder, at hvis der er 9 personer med fra Nuuk til Iqaluit, da skal der også være 9 personer med retur fra Iqaluit til Nuuk. Dette skal gøre sig gældende både ved udrejse, eksempelvis i maj, og ved hjemrejse, eksempelvis i august. Hvis der er færre passagerer med fra Iqaluit til Nuuk, eksempelvis 3, stiger prisen for den enkelte passager. Er der flere passagerer med fra Iqaluit, eksempelvis 12, falder prisen for den enkelte passager.

Til både Iqaluit og Kuujjuaq vil det være billigere at chartre en King Air med 5 personer (t/r) end at benytte almindelig ruteflyvning. Hvis der kun er 4 passagerer (t/r), er det marginalt dyrere med chartret King Air end med rutefly.

Er der 8 passagerer (t/r) eller derover vil det være billigere end ruteflyvning at chartre en Dash-8. Indenrigsflyvning

Infrastrukturen i Nunavut gør, at transport mellem byer/bosteder i udgangspunktet foretages med fly. Der er ganske få veje mellem byer/bosteder i Nunavut. Kortere rejser kan eventuelt foretages med skib, men der kan ikke i udgangspunktet planlægges med det.

Government of Nunavut peger selv på Rankin Inlet og Cambridge Bay som steder, der udover Iqaluit, kan have jobs, som har relevans for Nuna Job. Her tænkes særligt på jobs i servicesektoren. En mulighed for grønlændere i Nuna Job-forløb kan desuden være et kortere ophold på højskolen Piqqusilerivvik, i Kangerlugaapik (Clyde River). Rejser fra Iqaluit til Rankin Inlet, Cambridge Bay og Clyde River skal foretages med fly. Imidlertid er det meget bekosteligt at flyve indenrigs i Nunavut.

Et overblik over billigste rejsemuligheder indenrigs i Nunavut ser således ud:

	Rankin Inlet	Cambridge Bay	Clyde River (højskole)
Iqaluit	kr. 9.700,00	kr. 20.000,00	kr. 5.700,00

(Samlet prisoversigt for indenrigsflyvning på udvalgte ruter i Nunavut. Alle priser er på returrejser og foretages med Canadian North eller First Air.)

(Det er ligeledes bekosteligt at flyve indenrigs i Nunavik, såfremt det skulle vælges at Nunavik er et mål for Nuna Job.)

## **Resumé rejseomkostninger**

Hvis det er muligt at have samme udrejse og hjemrejsedatoer for alle personer i Nuna Job, vil billigste mulighed være at chartre fly hos Air Greenland. De canadiske flyselskaber er ikke konkurrencedygtige på chartring.

## **Charter**

Chartring er billigste løsning såfremt, at der er tale om mindst 5 personer og at flyet har samme antal personer med både ud og hjem. Dette skal gøre sig gældende for både udrejsen i eksempelvis maj, og hjemrejsen i eksempelvis august. Der er mulighed for chartring af to flytyper.

Ved chartring forsvinder noget af den fleksibilitet, der er i Nordjobbs nuværende arbejdsgang i norden, hvor en arbejdsgiver kan rette henvendelse og en uge efter have en person fra et andet nordisk land i arbejde. Chartring er nødvendigvis på forudbestemte datoer, og jobs må tilpasses disse datoer. Imidlertid vil dette under alle omstændigheder gøre sig gældende for jobudvekslinger mellem Canada og Grønland, da der i begge lande skal søges om arbejdsvisum/tilladelse.

Behandlingstiden for arbejdsvisum til Canada er ca. 2 uger, og for arbejdstilladelse i Grønland ca. 9 uger. Hvis der er tale om en 1 til 1 udveksling, samtidig fra begge lande, er det sandsynligt at ”forhåndsgodkendelsesmetoden” kan benyttes i Grønland. Denne løsning benyttes bl.a. af store firmaer som Alcoa, når de sender mange personer af sted på én gang, og giver en kortere behandlingstid end normalt.

Der skal dog påregnes en behandlingstid på minimum 2 uger. Det giver god mulighed for at håndtere både chartring af maskine, samt koordinering med et givent job.

## **Ruteflyvning**

Ruteflyvning er billigste rejseform såfremt der er 4 eller færre i et Nuna Job-forløb. Ruteflyvning vil desuden være den nødvendige rejseform, hvis deltagerne skal af sted på individuelle datoer. Ved ruteflyvning er selve planlægningen af rejsen fleksibel og kan foretages hurtigt, men da behandlingstiden på arbejdsvisum/tilladelse har den tidsramme den har, vil der stadig skulle være tale om langtidsplanlægning. Dermed vil scenariet, hvor en arbejdsgiver ansøger om arbejdskraft og ugen efter har en person ansat fra et andet land, i udgangspunktet ikke være en mulighed for Nuna Job.

Da selve rejsen med rutefly er en logistisk udfordring, er der med denne rejseform større risiko for uhensigtsmæssigheder. Da der vil være tale om en rejse med 4 eller flere forskellige luftfartsselskaber er denne rejseform den største udfordring for den rejsende. Det kan ikke forventes at personer i et Nuna Job-forløb har erfaringer med at foretage denne type rejser.

## **Opsummering af en Nuna Job-ordning**

Hvis man ønsker at igangsætte en Nuna Job-ordning, bør nedenstående emner/ overvejelser tænkes ind i projektet:

## **Struktur**

Der skal varetages en koordinatorfunktion for projektet, samt etableres kontaktpersoner i de i projektet inkluderede steder. I udgangspunktet vil et overslag på opgaven kunne løses af 3-4 personer, hvoraf den ene, koordinatoren, er halv- til heltidsbeskæftiget i opstartsåret. På et senere tidspunkt når projektet er etableret og der er tale om en mere driftsbetonet opgave, er det muligt at koordinatorstillingen kan reduceres i tid. Kontaktpersonerne i de deltagende lande/regioner, vil kunne have opgaven som en del af deres øvrige arbejde. Kontaktpersonerne skal være centralt placerede og have et godt overblik over regionens muligheder og udfordringer. De skal kunne skabe og formidle kontakter til potentielle aktører i regionen/landet. Det vurderes, at en halv til en hel arbejdsdag om ugen vil være tilstrækkeligt til løsningen af opgaven som kontaktperson.

## **Autonomt kontor**

Ved etableringen af et helt nyt kontor for Nuna Job vil udgifterne være størst, men man får muligheden for at definere rammerne fuldkommen som man ønsker det. Man vil ved denne løsning være autonom fra andre interesser end udviklingen af Nuna Job. Kontoret kunne være placeret i Nuuk. Det må forventes at inkubationstiden er længst for denne løsning, da man ikke har et erfaringsgrundlag med arbejdet at tage afsæt i. Hermed vil det tage længere tid for Nuna Job at blive praktisk mulighed for befolkningerne i Grønland og de deltagende områder i Canada. Der må påregnes opstartsomkostninger til etablering af kontoret, samt driftsomkostninger, eksempelvis til husleje, materialer etc., udover lønkroner til denne løsning. Nordjobb kan eventuelt fungere som sparringspart og/eller rådgiver ved denne løsning.

## **Administration hos Nordjobb**

Placeres administrationen af Nuna Job hos Nordjobb, vil man få en billigere løsning med et markant erfaringsgrundlag for denne type arbejde, men man vil i nogen grad være underlagt de regler og rammer der i øvrigt er gældende for Nordjobb. Om dette er andet end et teknisk problem er tvivlsomt. Udgiften til administrationen af Nuna Job hos Nordjobb vil for en halvtidsstilling estimeret ligge omkring 200.000 kr. per finansår. Grønlands Selvstyre kan ansøge NMR om delvis eller hel finansiering af udgiften. Det vil være hensigtsmæssigt at foretage en fælles ansøgning med Nordjobb, da dette sandsynligvis vil øge chancerne for en positiv vurdering hos NMR.

Fordelen ved at placere administrationen hos Nordjobb er, at Nuna Job derved indgår som et element i en pulje af allerede igangsatte initiativer. Det betyder at udgifter til kontorlokaler etc. allerede er dækket og man derfor for administrationen af Nuna Job udelukkende betaler lønkroner. Det betyder også at eventuelle udgifter til studierejser for Nuna Job administratoren potentielt kan deles med Foreningen Nordens øvrige initiativer i Canada/USA, ved en kombineret rejse. Der vil være potentiale for en gunstig synergieffekt for både Nuna Job og Nordjobb.

Det anbefales at Nordjobb bliver administrator for Nuna Job, da det vil give det bedste erfaringsmæssige udgangspunkt og vil være den løsning der hurtigst kan få grønlandske borgere i et udvekslingsophold i Nunavut. Desuden vil det være den mindst bekostelige løsning.

## **Forprojekt**

Redegørelsen har vist, at der er en række udeståender i relation til at få det fulde overblik over, hvordan og hvorledes et Nuna Job-projekt kan organiseres. Derfor anbefales det, at der bliver foretaget yderligere undersøgelser af Nuna Job-projektet i form af et forprojekt, inden vi kan komme med et konkret bud på, hvordan et Nuna Job-projekt kan organiseres.

Forprojektet kunne indeholde følgende:

- At få afdækket de grønlandske unges interesse for at komme på et Nuna Job-ophold.
- At få afdækket Nordisk Ministerråds interesse i at støtte et Nuna Job-projekt.
- Finansiering af et Nuna Job-projekt.
- At få skabt konkrete kontakter til Nunavut/ Nunavik.
- At få afdækket Nunavut/ Nunaviks interesse for projektet

## **Samlet økonomi**

Ved 4 eller færre personer i Nuna Job, er ruteflyvning billigst. Ved 5 eller flere personer er chartring billigst. I opstillingen nedenfor er der taget udgangspunkt i at mindst 5 personer fra hver side er i Nuna Job, og at der derfor chartres en maskine til transport mellem Nuuk og Iqaluit. Såfremt personer i Nuna Job kommer andre steder fra end Nuuk eller Iqaluit, skal udgiften til indenrigsrejse lægges oven i beløbet.

Der tages udgangspunkt i, at et ophold varer 3 hele måneder og at Nordjobb er administrator for Nuna Job.

### Personudgifter:

	Udregning	Beløb	Note
Oversøisk rejse (t/r)	Pris per passager ved 5 passagerer i chartret King Air	kr 16.500,00	Det bliver godt 5.000 kr. dyrere per person så fremt transport foregår med rutefly. Prisen vil blive reduceret proportionalt såfremt 8 personer eller flere fra begge sider er i Nuna Job.
Studierejse (t/r)	Per passager Iqaluit – Clyde River	kr 5.700,00	Der skal muligvis tillægges opholds- og forplejningsudgifter.
Husleje Iqaluit	Per person i 3 måneder	kr 18.000,00	Denne udgift forsvinder såfremt, der tilbydes arbejde med bolig.
Rådighedsbeløb	Per person i 3 måneder analogt til	kr 15.375,00	Denne udgift forsvinder eller bliver

Redegørelse FM 2011, pkt. 39  
Nuna Job

	uddannelsesstøtte for personer i uddannelse uden for Grønland/Danmark		reduceret såfremt der er tale om lønnet arbejde.
Samlet udgift	Per person i et 3 måneders ophold	kr 55.575,00	Såfremt der er tale om lønnet arbejde eller arbejde med bolig vil dette beløb blive reduceret betydeligt.

(Maximale udgifter per grønlandske person i et Nuna Job-forløb i Nunavut.)

Driftsomkostninger:

	Udregning	Beløb	Note
Administration	Administration Nordjobb årligt.	kr 200.000,00	Såfremt et autonomt kontor skal foretage administrationen bliver denne udgift væsentligt forøget. Der er ikke i beløbet indeholdt udgifter til eventuelle rejser for administrator. Beløbet kan blive reduceret markant såfremt NMR bevilger midler til projektet. Desuden er det muligt at projektet medfinansieres med Nunavut.
Kontaktpersoner Grønland og Nunavut	8 timer ugentligt i 52 uger x 2 personer. Timepris 150 kr.	kr 125.000,00	Udgiften kan forventes at være faldende i takt med at Nuna Job bliver etableret. Det er særligt i opstarten af Nuna Job og på mærkedatoer at der er det største behov for kontaktpersoner.
Samlet årlig udgift		kr 325.000,00	

(Maksimale driftsomkostninger ekskl. eventuelle rejser for det administrative personale).

Samlet årlig maksimal udgift for Nuna Job, inkl. forprojekt, ved 5 grønlandske personer i Nuna job

Redegørelse FM 2011, pkt. 39  
Nuna Job

i 3 mdr.:

	Udregning	Beløb	Note
Per person	5 personer x 55.575 kr.	kr 277.875,00	Beløbet vil være mindre per person såfremt der er tale om lønnet arbejde og/eller arbejde med bolig. Omvendt proportionalt med et stigende antal personer i Nuna Job vil udgiften til den oversøiske rejse per person være faldende.
Drift	Administration + kontaktpersoner	kr 325.000,00	Ved Nordjobb som administrator.
Samlet årlig udgift for Nuna Job		kr 602.875,00	NMR kan ansøges om midler til dele af omkostningerne. En del af udgifterne kan desuden forventes medfinansieret med Nunavut.

Den samlede maksimale udgift for Nuna Job i opstartsåret vil, med 5 grønlandske personer i et forløb, være godt 600.000 kr.

### ***Udgift per person uden medfinansiering***

Hvis Grønland skal afholde hele udgiften for Nuna Job ser regnestykket således ud: Ved 5 grønlandske personer i et Nuna Job forløb, vil udgiften være omkring 120.000 kr. per person. (Dette regnestykke skal kun tjene som illustration af et cirka udgiftsniveau.)

Med deltagelse af 10 personer i Nuna Job vil den samlede udgift være 848.410 kr., men udgiften per person vil være reduceret til knap 85.000 kr. Ved 15 personer i et Nuna Job-forløb vil udgiften per person være godt 57.500 kr. Administrationen bliver løbende billigere per person i takt med at flere personer er i et forløb.



## Anbefalinger

På baggrund af undersøgelsen for muligheden af etableringen af Nuna Job, anbefaler Naalakkersuisut, at følgende områder bliver genstand for yderligere undersøgelser:

- Samarbejdets omfang: hvilke arktiske lande skal indgå i samarbejdet om etablering af en Nuna Job-ordning.
- Samarbejdet foregår i udgangspunktet mellem Iqaluit og Grønland, og eventuelt på sigt med Rankin Inlet, Cambridge Bay og Grønland.
- At et besøg eller kortere ophold på henholdsvis højskolen Piqqusilerivvik, i Kangerlugaapik (Clyde River) i Nunavut, og den ene eller begge højskoler i Grønland, indgår som en del af et Nuna Job-forløb. Dette vil supplere arbejdsdelen godt og give et fint kulturindblik.
- Deltagernes forudsætninger: hvilken aldersgruppe skal det være – og hvilket niveau skal de have i engelsk.
- Det anbefales, at det undersøges i hvilket omfang, Nordjobb med fordel kunne anvendes som administrator for Nuna Job-ordning, herunder i hvilket omfang der kan opnås en besparelse ved at anvende dem.
- En vurdering af en udvidelse af de konkrete samarbejder med Nunavut vedr. uddannelse igangsættes. Her overvejes særligt et højskolesamarbejde og forhold angående Råstofskolen, men også at uddannelses- og kulturinstitutioner i Grønland opprioriterer samarbejdet mod vest.
- For at kunne målrette et Nuna Job-ordning på en måde, så den opnår den største succes, vil det være ønskeligt at få tilvejebragt information om følgende forhold:
  - Information om de grønlandske unges interesse for at komme på et Nuna Job-ophold.
  - Information om Nordisk Ministerråds interesse i at støtte et Nuna Job-projekt.
  - Finansiering af et Nuna Job-projekt.
  - At få etableret konkrete kontakter til Nunavut.
  - At få tilvejebragt information om Nunavuts interesse for projektet
  - At få vurderet Nuna Job-ordningens administrative placering, både i forhold til Nuna Job-projektets kontor, og i hvilke(t) departement(er) der skal forestå den fremadrettede administration af Nuna Job-ordningen.

Redegørelse FM 2011, pkt. 39  
Nuna Job

|